

تأثیر استفاده از پروبیوتیک و فایتوبیوتیک بر کلسترول و صفات کیفی تخم مرغ
پریناز قدیمی شاهسوار^۱، سعادت صادقی^{۲*}، سید عباس رافت^۳، حامد نعمت نژاد^۴ مختار خواجه‌جوی^۵

۱- دانشجوی کارشناسی علوم دامی دانشگاه تبریز ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد ژنتیک و اصلاح دام دانشگاه تبریز ۳-
دانشیار گروه علوم دامی دانشگاه تبریز ۴- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام دانشگاه یاسوج ۵- عضو هیئت علمی
گروه علوم دامی یاسوج

* نویسنده مسئول: سعادت صادقی (ssadegi42@yahoo.com)

چکیده

به منظور بررسی نقش پروبیوتیکها (پروتکسین، باکتوسل) و فایتوبیوتیک (سانگروویت) در جیره‌ی غذایی و تاثیر آنها بر کلسترول و صفات کیفی تخم مرغ (واحد هاو و وزن زرده)، از ۱۲۰ مرغ تخمگذار بوزن سویه لگهورن آزمایش به عمل آمد. طول دوره آزمایش ۴۵ روز بود که تعداد تخم مرغ به صورت روزانه رکورد برداری و در پایان هر روز تخم مرغ‌های تولیدی توزین گردید. برای تعیین صفات کیفی تخم مرغ (وزن زرده، کلسترول زرده، کلسترول در گرم زرده و واحد هاو) طی سه مرحله رکورد برداری انجام گرفت. جیره‌ی غذایی بر کلسترول زده و کلسترول در گرم زده اثر معنی دار داشت ($P < 0.01$). بیشترین واحد هاو در گروه مصرف کننده‌ی پروتکسین مشاهده شد. این آزمایش نشان داد که مکمل‌های پروبیوتیک (پروتکسین، باکتوسل) و فایتوبیوتیک (سانگروویت) می‌توانند به صورت قابل توجهی کلسترول زرده و واحد هاو را بهبود بخشنند.

کلمات کلیدی: پروتکسین- باکتوسل- سانگروویت- کلسترول- واحد هاو.

مقدمه

از آنجا که پرورش طیور به خاطر تولید اقتصادی و موثر مواد مغذی پروتئین حیوانی حائز اهمیت است، بسیاری از تحقیقات جاری مستقیماً در جهت استفاده از پروبیوتیک‌ها و فایتوبیوتیک‌ها در صنعت پرورش طیور صورت می‌گیرد. در واقع هدف کلی استفاده از فرآورده‌های میکروبی پرورش بهتر، دست یابی به عملکرد بالاتر و سلامتی طیور تخمگذار و تولیدات آنها در دوران تولید می‌باشد بنابراین، امروزه منع مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها به صورت درمانی و محرك‌های رشد در خوراک دام و طیور، توجه علم دامپروری را به سمت و سوی مواد پروبیوتیکی و فایتوبیوتیکی (بعثت نداشتن اثرات سوء بر مصرف کنندگان) بعنوان جایگزین مناسب در طیور سوق داده است (۱). فولر (۲۰۰۰) گزارش کرد که پروبیوتیک‌ها بر خلاف آنتی‌بیوتیک‌ها، کلونیزه شدن دوباره فلورهای نرم‌مال کلون را به تاخیر نمی‌اندازند و از این امر جلوگیری می‌کنند. محققین نقش روغن و عصاره گیاهان دارویی را بر عملکردی حیوانات مزرعه مطلوب گزارش کردند. در حال حاضر در کشورهای توسعه یافته رضایت مشتری، کیفیت و سلامت محصول در درجه اول اهمیت قرار دارد، این در حالی است که توجه به کمیت تولید در کشور ما در درجه اهم قرار دارد، بنابراین با توجه به اینکه تولید کننده و مصرف کننده دو قطب اصلی در امر گردش اقتصادی محصولات دامی می‌باشند می‌توان با استفاده از مکمل‌های افزودنی گیاهی علاوه بر بالا بردن کیفیت و کمیت محصول، جنبه‌های اقتصادی را برای پرورش دهندگان و جنبه‌های کیفیتی، بهداشتی برای مصرف کننده گان فراهم ساخت. در این تحقیق اثرات پروبیوتیک‌ها (پروتکسین، باکتوسل) و فایتوبیوتیک‌ها (سانگروویت) بر بهبود میزان کلسترول تخم مرغ و کیفیت درونی آن در طیور تخم گذار مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.